

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: BR-6T/80/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6322010282
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alica Gálová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2024:6322010282.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica, pracovisko Brezno, samosudkyňou JUDr. Alicou Gálovou, na hlavnom pojednávaní konanom dňa 8. februára 2024, takto

rozhodol:

Obžalovaný A. B. C., nar. XX.XX.XXXX v Banskej Bystrici, trvale bytom D. XXX/XX, A. A.

je vinný, že

od presne nezisteného času, v obci Predajná, Kalvárska 269, začal potom ako sa zoznámil s E. F., nar. XX.XX.XXXX (zomrelom dňa 12.03.2018), naposledy bytom E., G. XXX/XX, ktorý trpel chorobou a závislosťou na alkohole, súčasne navštevovať aj jeho matku H. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E., G. XXX/XX, s ktorou žili v jednej domácnosti, a ktorá bola ležiacou pacientkou po opakovaných mozgových príhodách, nosil jej nákupy a prejavoval jej vzhľadom k tomu, že sa jednalo o cudziu osobu nezvyčajnú starostlivosť, čím jej zlý mentálny a zdravotný stav a vysoký fyzický vek zneužil na vybudovanie dôvery k svojej osobe, ktorú následne zneužil na to, aby mu H. F. dňa 11.05.2017 darovacou zmluvou a zmluvou o zriadení vecného bremena za prítomnosti matrikárky Obecného úradu Predajná, ktorá osvedčovala podpis darcu na zmluve, darovala nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX okres Brezno, obec E., k.ú. E. na parcele číslo 335/1, druh pozemku záhrada o výmere 659 m² a parcele číslo XXX/X, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie o výmere 666 m² na ktorej je postavený rodinný dom súpisné číslo XXX, pričom vedel, že daryňa nemôže rozpoznať a pochopiť význam tohto právneho úkonu, následne na základe podpísanej darovacej zmluvy bol pracovníkmi Okresného úradu Brezno, Katastrálny odbor povolený vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností v jeho prospech, pričom ak by mali pracovníci Okresného úradu Brezno, Katastrálny odbor vedomosť o okolnostiach darovania predmetných nehnuteľností a o zdravotnom stave daryne, tak by vklad vlastníckeho práva povolený nebol, pričom jej sľúbil, že v dome bude môcť ostať bývať aj spolu s jej synmi E. F. a I. F., napriek tomu následne dňa 21.07.2017 uzatvoril s H. F., ako osobou oprávnenou z vecného bremena Zmluvu o zániku vecného bremena doživotného užívania zmienených nehnuteľností v jeho prospech ako povinného z vecného bremena pričom právo užívať zmienené nehnuteľnosti pre H. F. a jej synov E. F. a I. F. vyplývalo už len z nájomnej zmluvy zo dňa 01.12.2017, a zmienené nehnuteľnosti následne na základe kúpnej zmluvy zo dňa 19.01.2018 previedol na tretie osoby, teda záujem o H. F. a jej syna E. F. len predstieral a jeho skutočným záujmom bol len majetok poškodenej, čím H. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XXXX, E., t.č. Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb J., C. XXX/XX, D., K., spôsobil škodu vo výške 87 500,- Eur

teda

na škodu cudzieho majetku seba obohatil tým, že využil niečí omyl a spôsobil tak na cudzom majetku značnú škodu, a taký čin spáchal na chránenej osobe - osobe vyššieho veku a chorej osobe

čím spáchal

zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a), písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e), písm. f) Trestného zákona

za to sa odsudzuje

Podľa § 221 ods. 3, § 38 ods. 2, 3 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 3 (troch) rokov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a), § 51 ods. 1, 2 Tr. zák. sa obžalovanému výkon trestu odňatia slobody podmienene odkladá na skúšobnú dobu v trvaní 3 (troch) rokov s dohľadom probačného a mediačného úradníka nad jeho správaním.

Podľa § 51 ods. 4 písm. d) Tr. zák. sa obžalovanému prikazuje, aby v skúšobnej dobe podmienene odsúdenia zaplatil poškodenej H. F. škodu vo výške 87 500,- Eur.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. je obžalovaný povinný zaplatiť poškodenej H. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E., G. XXX/XX, t.č. v Domove dôchodcov a domove sociálnych služieb J., C. XXX/XX, D., škodu o výške 87 500,- Eur.

o d ô v o d n e n i e :

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Brezno podala dňa 02.09.2022 obžalobu na obvineného A. B. C. pre zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, 3 písm. a), d) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 139 ods. 1 písm. e), f) Trestného zákona na tom skutkovom základe, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Obžalovaný na hlavnom pojednávaní dňa 01.12.2022 urobil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, že je nevinný. Prostredníctvom svojho obhajcu uviedol, že v predmetnom prípade konanie obžalovaného A. B. C. predstavovalo jeho reálny záujem a jeho konanie, sčasti potvrdené aj samotnou poškodenou, bolo v súlade s dobrými mravmi. Poskytovanie starostlivosti, dlhodobý osobný kontakt, poznanie sa s rodinnými príslušníkmi a rovnako tak časová súslednosť v rámci zistených skutočností nemožno považovať za podvod. Obžalovaný nič nepredstieral, tvrdenie o predstieranom záujme je nepodložená fabulácia a dá sa aplikovať takýmto spôsobom na každý jeden právny úkon len preto, že nie je realizovaný medzi rodinnými príslušníkmi. Skutková podstata podvodu ako trestného činu nie je naplnená jednak ani objektívnou stránkou, pretože obhajoba netuší, čo presne v tomto prípade je trestným konaním na strane obžalovaného. Prijatie daru nie je trestné. Naopak, v kontexte okolností je vylúčená aj subjektívna stránka, a teda úmysel. Akceptácia oferty na základe vôle darcu, ktorý v sprievode svojho syna (zomr. Petra) ofertu koná a učiní, nemôže byť trestným činom. Obhajoba poukázala na skutočnosť, že otázka spôsobilosti na právne úkony je čisto civilnou vecou, ktoré trestné právo v zmysle zásady ultima ratio nemôže riešiť. V danom prípade civilná žaloba bola aj podaná, avšak nie darcom, ale účelovo v čase, keď už nežil brat dnešného opatrovníka, a teda v čase, keď nič nebránilo v tomto konaní pokračovať. Po tom ako bola žaloba vzatá späť, bolo podané trestné oznámenie, kde obhajoba podotkla, že ak podávateľ koná na základe univerzálneho splnomocnenia, tak sa musia na neho vzťahovať absolútne všetky okolnosti, ktoré obžaloba vytyka obžalovanému, alebo naopak, potvrdzuje, že darca bol právnych úkonov schopný, pretože v danom čase nebol pozbavený spôsobilosti na právne úkony a právne úkony, ktoré uzatváral darca s obžalovaným boli obidvom synom darcu známe. V prejednávanej veci preto vzájomné vzťahy nemožno vnímať ako krátkodobú záležitosť, keďže sa jedná o vzťah darcu a obdarovaného trvajúci viac než 8 rokov. Vzhľadom na uvedené skutočnosti bola

obhajoba toho názoru, že skutok ako taký, ako aj samotné právny úkony nie sú trestným činom a vo vzťahu ku skutkovej vete ako celku, že trestný čin nespáchal obžalovaný.

Ďalej na svoju obranu uviedol, že podanie trestného oznámenia považuje za účelové, žiadny trestný čin nespáchal, dar je možné akceptovať kýmkoľvek od kohokoľvek, pokiaľ sú na to naplnené všetky náležitosti stanovené právom Slovenskej republiky. Obžalovaný priznal, že dar prijal, avšak uviedol, že v obžalobe je nesprávne uvedené, že sa mal postarať o rodinu F. (resp. E. a poškodenú), keďže na uvedenom sa vzájomne nedohodli. Záujem o nich nepredstieral, pričom poukázal na to, že jeho záujem o priateľstvo s E. trvalo najmenej 10 rokov, kedy E. pravidelne navštevoval, staral sa o určité jeho životné potreby, a to jednak doma ako aj v nemocnici, snažil sa všetkým žiadosťiam menovaného vyhovieť. Obžalovaný ďalej uviedol, že s poškodenou mal dobrý vzťah. Ohľadne navštevovania poškodenej a E. v nemocnici obžalovaný odpovedal, že v nemocnici navštevoval najmä E., ale keď boli hospitalizovaní obaja, tak aj poškodenú. K zdravotnému stavu poškodenej obžalovaný uviedol, že sa nevie vyjadriť, ale čo sa týka toho, ako pôsobila navonok, tak poškodená bola ležiacou pacientkou, mala problém s pohybom končatín, ale čo sa týka rozumovej stránky, tak nemala žiadny problém. Nemal vedomosť o rôznych fázach zdravotného stavu poškodenej. Ohľadne zdravotného stavu E. uviedol, že menovaný mal byť onkologickým pacientom, ale detailov si nie je vedomý. S E. sa spoznal približne v roku 2010 až 2012. Ohľadne rozporu k dĺžke trvania priateľstva s E. odpovedal, že si nie je istý dĺžkou ich priateľstva, ale mohli sa spoznať aj niekedy v rokoch 2012 – 2015. Myslí si však, že to muselo byť skôr ako v roku 2013. Počas pracovných stretnutí sa z nich stali priatelia, kedy mu aj E. spomenul, že sa mu začína zhoršovať zdravotný stav a brat I. sa o nich nestará. Stretávali sa individuálne, niekedy trikrát do týždňa, niekedy raz do mesiaca. Častejšie sa však začali stretávať, keď bol E. v nemocnici, keďže bolo treba zabezpečovať nákupy. E. sa so zhoršením zdravotného stavu začal obávať, že pokiaľ sa jemu alebo jeho matke niečo stane, tak prídu o dom, pretože on a údajne aj jeho brat mali viaceré dlžoby, resp. exekúcie. On nikdy kúpu domu s poškodenou ani s E. neriešil. E. sa na neho niekedy asi v roku 2017 obrátil so žiadosťou, či by nebol ochotný prijať dar v podobe rodinného domu, a že túto skutočnosť má predebatovanú s poškodenou, ktorá bola v tej dobe vlastníčkou domu. Najskôr dar odmietol, ale mesiac potom ho E. oslovil s tým, že spolu s matkou trvá na darovaní domu, a preto sa rozhodol tento dar prijať. K tomu ako chceli poškodená s E. riešiť bytovú otázku odpovedal, že si obaja chceli zabezpečiť DSS, nakoľko bolo potrebné sa o nich starať. Ponúkol sa im, že im s DSS pomôže, ale E. mu povedal, že má dosť vlastných známostí, a že si to vybaví sám, že sa do toho nemá starať. Obžalovaný ďalej uviedol, že E. upozornil na skutočnosť, že darovanie musí uskutočniť poškodená a zisťoval, či poškodená nie je pozbavená spôsobilosti na právne úkony z dôvodu zdravotného stavu, lebo vedel, že bola viackrát hospitalizovaná. E. ho ubezpečil, že poškodená o všetkom vie, že to je jej rozhodnutie a so všetkým súhlasí, čo si obžalovaný aj priamo odkomunikoval s poškodenou. Pýtal sa na to poškodenej, ktorá povedala, že opatrovník sa o nich nestará a E. povedal, že to tak bude dobre. Obžalovaný poznamenal, že o vypracovanie darovacej zmluvy a overenie podpisu poškodenej sa postaral E.. Na otázky týkajúce sa darovania obžalovaný odpovedal, že poškodená vedela, aké sú dôsledky darovania. Tvrdí, že poškodená vedela, čo podpisuje. Uvedené tvrdenie zakladá na domnienke splnenia povinností matrikárkou pri overení podpisu. Hodnotu domu (v čase darovania) sa dozvedel zo znaleckého posudku. Nad adekvátnosťou

hodnoty daru vo vzťahu k jeho starostlivosti sa nezamýšľal. K rozporu o tom, kto zabezpečil darovaciu zmluvu a zmluvu o zriadení vecného bremena uviedol, že podľa dohody ich mal zabezpečiť E., ale asi to bolo tak, že tie zmluvy zabezpečil on. S E. po darovaní naďalej udržiavali priateľský vzťah. Ešte v lete sa normálne stretávali, niekedy v auguste či septembri sa mu E. ozval, že ide vybavovať DSS a na konci septembra sa kontakt už úplne uťal a nedalo sa mu dovolať. O tom, že je E. v nemocnici sa dozvedel až v novembri 2017 od I. F., keď sa ho ten pýtal, ako je možné, že je vlastníkom predmetného domu. To, že E. zomrel, sa dozvedel tiež od I. F.. Obžalovaný sa nezúčastnil pohrebu E., pretože to pre neho bolo ťažké citové obdobie, vyrovnával sa s tým po svojom. Predaj domu začal obžalovaný riešiť približne v novembri a decembri 2017, keď bol E. už údajne v kóme. Obžalovaný nevedel, kde bola poškodená umiestnená, nikto mu to neoznámil a preto o tom nevedel. O poškodenej mal všetky informácie od E.. Obžalovaný neprijal dar so žiadnym úmyslom, do užívania Fekiačovcov predmetu daru nevstupoval. Potreboval však peniaze na jeden projekt, a preto oslovil pána L., ktorý ten dom aj s manželkou kúpili. K vyjadreniu svedka L. o tom, že o predaji domu začal s ním komunikovať 6 mesiacov

pred predajom a poslal mu vymenované dokumenty obžalovaný uviedol, že vo výpovedi vidí rozpor, nakoľko v tom období ešte neexistovala nájomná zmluva a znalecký posudok a darovacia zmluva ešte nebola zavkladovaná. Priznal však, že mal voči svedkovi L. pre uzavretím kúpnej zmluvy záväzky, ktoré bližšie nešpecifikoval.

K vecnému bremenu a časovej súslednosti vzniku a zrušenia vecného bremena uviedol, že svedkovi B. L. bol predložený znalecký posudok, ktorý obsahoval list vlastníctva ešte s vecným bremenom, pričom sa so svedkom dohodli, že do podpisu zmluvy bude list vlastníctva bez vecného bremena.

Súd ďalej na hlavnom pojednávaní okrem obžalovaného vypočul svedkov B. L., M. A., I. F. – opatrovníka poškodenej, B. B. G., B. N., E. C., M. O., vypočul si výpoveď poškodenej H. F. z prípravného konania, vypočul znalca z odvetvia psychiatrie MUDr. Konôpku, prečítal listinné dôkazy a to predmetnú darovaciu zmluvu a zmluvu o zriadení vecného bremena, zmluvu o zániku vecného bremena, nájomnú zmluvu, kúpnu zmluvu zo dňa 19.01.2018, ako aj ďalšie listinné dôkazy vzťahujúce sa na vec, pričom zistil nasledujúci skutkový stav:

Svedok B. L. uviedol, že koncom roku 2017 bol obžalovaným oslovený s dobrou možnosťou kúpy domu. Pred kúpou mu obžalovaný zaslal znalecký posudok, ktorý bol na cca 99.000,- Eur. Obžalovaný mu na liste vlastníctva ukázal, že je vlastníkom predmetného domu a v tej dobe ešte na liste vlastníctva bolo vykázané aj vecné bremeno v prospech poškodenej. Z akého dátumu bol list vlastníctva si nepamätá, ale mohlo sa to odohrať asi v 10. alebo 11. mesiaci v roku 2017. On samotný si dal spraviť rýchly náhľad, kde mu povedali, že dom má určite hodnotu 70.000,- Eur. On podmienky prevodu domu na obžalovaného poznal. Vedel, že obžalovaný dostal dom darom, že tam je nájomca a že na predmetnej nehnuteľnosti viazne vecné bremeno v prospech poškodenej, ale obžalovaný mu ukázal papier, že uvedené vecné bremeno bolo už zrušené. To, že obžalovaný nadobudol dom

darovaním akceptoval aj z toho dôvodu, že obžalovaný tvrdil, že sa staral o E. a že dom nemohli previesť na I., pretože ten mal exekúcie. Ohľadne doby, kedy začal svedok riešiť s obžalovaným kúpu predmetného domu odpovedal, že išlo o krátky čas, jeden až dva mesiace. Na svoju výpoveď z prípravného konania, že prvýkrát sa s obžalovaným bavili o dome pol roka pred uzavretím kúpnej zmluvy, uviedol, že to je možné, ale určite sa nebavili s obžalovaným o kúpe domu, ale o tom, že sa obžalovaný o niekoho stará, a že tam je dom. K zrušeniu vecného bremena došlo v priebehu jednaní o kúpe domu. Prokurátorka poukázala na skutočnosť, že k zrušeniu vecného bremena došlo dňa 21. 07. 2017, na čo svedok uviedol, že on si to pamätá tak, ako uviedol, ale mohlo sa stať, že obžalovaný mu zaslal list vlastníctva, na ktorom bolo vecné bremeno ešte evidované, aby ho na túto skutočnosť upozornil. Svedok mal vedomosť o tom, že poškodenej bude po zrušení vecného bremena umiestnená v dôchodcovskom zariadení. Poškodenej už v dome v čase podpisu zmluvy nebývala. Vedel, že vecné bremeno bolo v tom čase už zrušené, preveroval to. V čase kúpy sa na predmetnú nehnuteľnosť už nevzťahovalo vecné bremeno, iba nájomný vzťah s I., E. a H. F., ktorý on ako kupujúci prebral. Obžalovaný mu predložil doklady o tom, že poškodenej mala v tom čase už vybavené DSS a mal informácie o tom, že E. je mŕtvy. V čase, keď kúpnu zmluvu podpísal, sa tam už v skutočnosti nenachádzali. Priznal, že pred uzavretím tejto zmluvy mal pohľadávku voči obžalovanému, ale asi len okolo 3 000,- Eur. Nejednalo sa preto o zabezpečovanie prevodu vlastníckeho práva. Čo sa týka kúpnej zmluvy cenu dohodli v sume 50 000,- Eur, následne mu ešte doplatil 17 000,- Eur za pozemky. Na účet mu zaslal najprv 44 000,- Eur, potom 1 250,- Eur a ostatok mu dal v hotovosti. Keď začali súdne spory o dom, rozhodol sa si ho nechať, nakoľko si nebol istý, či mu obžalovaný peniaze vráti.

Svedkyňa M. A., pracovníčka Notárskeho úradu, notárky JUDr. Belkovej, Banská Bystrica, uviedla, že poškodenej pred podpisom zmluvy o zrušení vecného bremena nepoznala, videla ju prvýkrát. Bez toho, aby sa spýtala, či osoba rozumie, čo ide podpisovať, by podpis neosvedčila. Nespomína si presne, či bol niekto iný prítomný pri podpise, zrejme áno, ale nevie kto. Obžalovaný ju doviezol z notárskeho úradu do predmetnej nehnuteľnosti a ju aj odviezol naspäť. Nepamätala si, či osvedčovala podpis aj niekoho iného. Pri overovaní podpisu overuje časovú a vecnú orientáciu osoby komunikáciou.

Svedkyňa M. O. na hlavnom pojednávaní uviedla, že ju oslovil E. F., či môže prísť overiť podpis poškodenej, že je imobilná a leží. Išla teda po príchode z práce ku Fekiačovcom, kde pred domom stálo auto, nepamätá si aké, ale v dome boli prítomní E. F. a obžalovaný v jednej miestnosti a poškodenej

v druhej miestnosti. Pri overovaní podpisu poškodená povedala, že si neovláda ruku, ktorou podpisuje, tak ju nechala skúsiť podpísať sa na papier. Keďže nevedela ruku ovládať, tak sa jej poškodená spýtala, či jej môže E. pridržať ruku, s čím súhlasila. Svedkyňa poznamenala, že uvedený postup nie je štandardný, ale ľudsky aj profesionálne mala pocit, že poškodená vie, čo robí, mala vôľu a svedkyňa rodinu dlhodobo poznala. Zmluvy teda poškodená podpísala spoločne s E. tou rukou, ktorú nevedela celkom ovládať a podpísala sa aj do overovacej knihy. Obžalovaný nebol prítomný v miestnosti. Overovanie podpisu trvalo približne polhodinu. Po podpise odišla a znova s k F. vrátila, zakričala na E. F. a spýtala sa ho, či si to

dobro rozmyslel, čo robia, na čo jej odpovedal, že sa nemá trápiť, že je to ich vec, že je to vybavené. Dodala, že I. F. mal veľa exekúcií. Písala na neho každý mesiac posudky (správy o povesti) na exekúciu. Vie tiež, že E. mal mať dlžoby a myslí si, že to je dôvod, prečo previedli dom na tretiu osobu. Nemyslí si, že darovanie bolo z hlavy poškodenej, tá bola podľa jej názoru pod vplyvom E. F., keďže s ním žila.

Opatrovník poškodenej I. F., syn poškodenej a brat E. F. uviedol, že nevie, kedy sa brat s obžalovaným spoznal, on sa s obžalovaným spoznal v roku 2016. V ten istý rok brat zoznámil poškodenú s obžalovaným. Obžalovaný k nim chodieval, keď už mali zdravotné problémy. O poškodenú sa v jeho neprítomnosti starali najmä B. N., E. C., P. F. (opatrovateľ v nemocnici v BB) a jeho brat E., keď sa mu dalo. Obžalovaný navštevoval brata a poškodenú niekedy dvakrát do týždňa, niekedy trikrát do mesiaca. Primárne, keď brat potreboval pomôcť a zavolať ho. Počas hospitalizácií ich však navštevoval málokedy, čo mu potvrdil B. G. aj sestričky. Poškodená bola na bratovi závislá, mala ho radšej, lebo bol chorý. To, čo brat povedal, bolo pre poškodenú "ako isté". V máji roku 2017 po návrate z Bratislavy započul obžalovaného nahovárať jeho brata, aby mu dom daroval, veď je chorý, často hospitalizovaný aj s poškodenou, že obžalovaný sa o nich potom postará. Na tento rozhovor si na predchádzajúcich výsluchoch nespomenul, nepripisoval tomu dôležitosť. Zdravotný stav poškodenej sa menil, raz bola na tom dobre, inokedy nevedela ani rozprávať. V polovici novembra 2017, keď už bola poškodená umiestnená v DSS a zlepšil sa jej zdravotný stav, sa jej dopytoval, prečo dom darovala obžalovanému. Poškodená odpovedala, že nevedela, čo podpisuje, vysvetlený obsah darovania pre ňu nebol zrozumiteľný. Opatrovník poukázal na skutočnosť, že prečo by mala poškodená darovať dom obžalovanému, keď tým stratila strechu nad hlavou a mohla s ním naložiť aj inak, napríklad ho prepísať na vnučky (jeho dcéry), pokiaľ sa o dom bála. Dom bol raz napísaný na ňu, raz na brata. On aj brat mali exekúcie, poškodená nemala exekúcie. Tieto exekúcie mal aj v čase darovania, dokopy asi vo výške 7.000,- Eur. Brat mal exekúcie väčšie, bol ovplyviteľný, ľudia vedeli ako ho zneužiť. V januári roku 2018 obžalovaný dom predal a poškodenú pripravil o sumu 90.000,- Eur, pričom o samotnú poškodenú po darovaní neprejavoval žiadny záujem, hoci mu brat ešte v máji 2017 povedal, že obžalovaný sa má postarať o vybavenie DSS. Obžalovanému umiestnenie poškodenej do DSS neoznámil a nepredložil mu o tom žiadny dokument. Brat bol od novembra roku 2017 v kóme, o čom obžalovaný vedel. Obžalovaný sa bratovi nevedel dovolať a tak volal jemu, vtedy mu to oznámil.

Z výsluchu svedka MUDr. Milana Kmeťa, PhD., primára oddelenia dlhodobo chorých Rooseveltovej nemocnice v Banskej Bystrici, súd zistil, že zdravotný stav poškodenej by zhodnotil ako dlhodobo zlý. Nevládala dýchať, chodiť, bola po cievej príhode, raz lucidnejšia a raz nie, striedalo sa to. Niekedy bola úplne normálna, niekedy nepoznávala človeka. Počas hospitalizácii ju navštevoval syn I., obžalovaného na návšteve nevidel, ale nevie garantovať, či chodil alebo nie. Nepamätá si presne, či bol prítomný pri spisovaní právneho úkonu ktorým splnomocňovala poškodená syna I. na právne úkony, a či bola poškodená v tom čase schopná tento úkon zrealizovať, ale uviedol, že bola lucidná. Podľa

svedka bol E. taký lumpík zadĺžený, pil, organizoval pitky, nesprával sa dobre. Poškodená však E. mala rada, preferovala ho, syna I. asi moc nie.

Svedkyňa B. N. na hlavnom pojednávaní uviedla, že rodinu F. pozná veľmi dobre. Poznala ich aj v minulosti, ale aktívnejšie ich začala navštevovať za posledných 5 rokov pred smrťou E., ktorému zabezpečovala určitú starostlivosť a inú výpomoc. V súčasnosti ich už nenavštevuje. Spomína si, že poškodená bola po porážkach, mala zdravotné problémy ešte niekoľko rokov pred smrťou E., asi skôr ako v roku 2014. Zdravotný stav poškodenej sa postupne zhoršoval. Vyžadovala si starostlivosť tretej osoby. Po rozumovej stránke sa vtedy javila poškodená dobre, veľa čítala, teraz už je to horšie. V dobe, keď bola poškodená ešte doma, sa javila v poriadku, orientovaná a vedela, kto je, aký je deň a podobne.

Okrem nej, jej poskytoval starostlivosť hlavne E., na ktorého sa vo všetkom spoliehala, ale aj I., keď sa dalo. To, čo E. povedal, považovala poškodená za písmo sväté. Poškodená na Petrovi lipla, ako keby I. ani neexistoval. Pomáhal im aj E. C., ktorý ich navštevoval ešte častejšie než ona. Za E. chodieval aj obžalovaný. Stávalo sa, že jej E. zavolať, či by neprišla skôr, lebo ich má navštíviť obžalovaný. Domnieva sa, že tak bolo kvôli tomu, lebo E. nechcel, aby boli naraz na návšteve. Niekedy sa však aj stretli a nevie, či obžalovaný poskytoval E. a poškodenej aj starostlivosť, možno dáke nákupy, ale vie, že po Petrovej smrti všetko vybavoval I.. Ohľadne prevodu domu vie uviesť, že E. jej povedal, že má mladého kupca (ukázala na obžalovaného), na ktorého dom prevedie a ten mu sľúbil za dom zaplatiť 90.000,- Eur. Ešte jej E. povedal, že s poškodenou pôjdu do DSS a budú si užívať starobu. Vie, že E. aj I. mali dlhy. Vlastníkom domu bola poškodená, ale dom prepísala na E., ktorý dom potom prepísal na ňu. Z počutia sa dozvedela, že dom bol nakoniec darovaný. S poškodenou ani E. sa o tom nerozprávala, iba na to Petra upozornila a ten jej povedal, že si je toho vedomý a s poškodenou vedia, čo robia. Pred ňou o tom nikdy nechcel hovoriť, asi sa bál toho, aby o tom nepovedala I., lebo ten o tom nič nevedel. Poškodená si darovania pravdepodobne bola vedomá. Raz jej povedala, že sa o tom nebude rozprávať, lebo sa tak dohodli s E.. Nikdy jej však predtým nezmienila, že by chcela dom komukoľvek darovať. DSS platil poškodenej I., resp. doplácť, lebo jej na umiestnenie v DSS nepostačoval jej dôchodok.

Poškodená H. F., v prípravnom konaní pri svojom výsluchu dňa 03.02.2020 uviedla, že obžalovaný za ňou aj E. chodil, keď boli hospitalizovaní v nemocnici a neskôr, keď sa vrátili domov. Hlavne za Petrom. Obžalovaný im pomohol, nosil im plienky, ale veľa nie. Chodil za nimi kvôli tomu, že chcel kúpiť ich dom. Nepovedal to jej priamo, ale chcel ten dom kúpiť a oni budú môcť v dome zostať. Nevedela, že podpisuje darovaciu zmluvu. Pri podpise bola prítomná pani z úradu, inak nevie, kto tam ešte bol. Pani z úradu jej nepovedala, čo podpisuje. Ani pri podpise listín o zrušení vecného bremena nevedela, čo podpisuje. Už si nespomína, ani čo ešte podpísala, ani či boli pri podpise prítomní jej synovia. Ona len vie, že im obžalovaný povedal, že môžu potom zostať v dome bývať. Obžalovaný ju už nekontaktuje. Obžalovaný ich veľmi oklamal. Domnievali sa, že to bolo z jeho strany myslené dobre, ale oklamal ich.

Zo znaleckého posudku MUDr. Jána Konôpku, znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, vyplýva, že u poškodenej pri aktuálnom znaleckom vyšetrení zistil prejavy duševnej choroby, a to dementného syndrómu stredne ťažkého stupňa. Opakované mozgové príhody boli príčinou vzniku dementného syndrómu. Svedkyňa trpela podľa dostupnej zdravotnej dokumentácie dementným syndróm už v čase spáchania skutku. Opakované cievne mozgové príhody mohli mať (a s najväčšou pravdepodobnosťou aj mali) vplyv na podstatné zníženie jej schopnosti správne vnímať skutočnosti. Mohli ovplyvniť jej konanie do takej miery, že nedokázala reálne vyhodnotiť svoje konanie. Svoje konanie, na podklade zistenej duševnej poruchy, nedokázala vnímať v reálnych súvislostiach. Poškodená si na podklade zistenej duševnej poruchy nebola plne vedomá všetkých následkov, ktoré vyplynuli z darovania nehnuteľnosti, ktorá bola jej vlastníctvom. Predchádzajúce mozgové cievne príhody a z nich vyplývajúci celkový nepriaznivý zdravotný stav priamo ovplyvňovali jej konanie. Nie je v súčasnej dobe schopná sa zúčastňovať sa ďalších procesných úkonov bez zhoršenia jej zdravotného stavu.

Znalec z odvetvia psychiatrie MUDr. Ján Konôpka na hlavnom pojednávaní uviedol, že trvá na záveroch svojho znaleckého posudku ohľadne poškodenej. U poškodenej pri vyšetrení zistil stredne ťažký až ťažký stupeň dementného syndrómu. S poškodenou sa nedalo koherentne komunikovať, nebola schopná odpovedať ani na najjednoduchšie otázky, bola plne odkázaná na opateru inou osobou. Zistený dementný syndróm bol u poškodenej v miernejšej forme prítomný už v období mesiacov máj až júl roku 2017. Tento syndróm sa u poškodenej prejavoval zníženou kritickosťou a súdnosťou. Ľudia s touto poruchou sú ľahšie ovplyvniteľní a manipulovateľní. Pokles kognitívnych schopností si mohli všimnúť aj jej blízke osobe pri bežnej komunikácii. Opakovanými cievnyimi mozgovými príhodami mohlo dôjsť už len k zhoršeniu zdravotného stavu poškodenej. V zmysle dostupnej zdravotnej dokumentácie z mája roku 2016 došlo u poškodenej k poklesu kognitívnych schopností ešte v tomto roku. Už ľahký kognitívny deficit je ťažkým poškodením mozgu. Pri ľahšom kognitívnom deficite môže byť človek orientovaný v čase a priestore, čo sa týka bežnej spoločenskej diskusie, ale pri zložitejších témach tomu tak už nemusí byť. Ochorenie poškodenej mohlo už od počiatku prebiehať vo fázach, kedy mala jasnejšie chvíľky, javila sa úplne zdravá a naopak, chvíľky, kedy ani nevedela, kde sa nachádza. Na začiatku ochorenia je človek po väčšine v lucidnej fáze, ktorú raz za čas vystrieda chorá fáza. K zlepšeniu kognitívnych schopností nedochádza ani v lucidnej fáze, avšak môže dôjsť k dočasnému zlepšeniu orientácie v čase, priestore či osobe. To znamená, že človeku v lucidnom stave sa neobnovia všetky

kognitívne schopnosti, ktoré nadobudol za celý život, ale že v tom čase je zorientovanejší. Na základe uvedeného si znalec myslí, že poškodená nebola plne schopná pochopiť vážnosť a dôsledky právnych úkonov týkajúcich sa prevodu vlastníctva predmetnej nehnuteľnosti, ale mohla sa javiť, že tomu rozumie. Myslí si, že poškodená bola úkon schopná vykonať (podpísať zmluvu), ale nevedela porozumieť tomu, čo tento úkon obnáša (následky). Nevie vylúčiť, že poškodená vedela v čase skutku, čo podpisovala (že podpisuje darovaciu zmluvu), ale nepripúšťa možnosť, že si uvedomovala do dôsledkov, čo podpisuje (jej následky). Vychádza zo svojich skúseností a dostupnej zdravotnej dokumentácie. Pacient v lucidnej fáze môže rozpoznať jednoduchšie úkony do ich dôsledkov, ale pokiaľ ide o predmetnú vec, to asi nie. Znalec sa domnieval, že tým, že pri všetkých úkonoch bol

prítomný jej syn (Peter), bola zvýraznená jej sugestibilita a poškodená sa pravdepodobne ani nezamýšľala nad tým, čo podpisuje, keď ten tvrdil, že všetko je v poriadku. Vo vzťahu k lekárskeým správam z roku 2016 a neskôr z roku 2017 znalec uviedol, že to, že poškodená bola pri vedomí, orientovaná osobou a priestorom znamená, že vedela, kto je, koľko má rokov, kde sa nachádza a nebola v bezvedomí, avšak neznamená to, že bola schopná porozumieť zložitejším veciam. Poukázal pritom na skutočnosť, že v tých istých správach bolo uvedené, že poškodená vyžaduje 24 hodinovú odbornú starostlivosť, nie je sebestačná a nesmie byť bez dozoru. To, že v uvedených lekárskeých správach bolo uvedené, že poškodená aktívne a adekvátne spolupracovala znalec odôvodnil tým, že aktívnu a adekvátnu spoluprácu treba vnímať vo význame odpovedí na bazálne otázky typu aký je deň, kde sa nachádza a podobne.

Svedok E. C. na hlavnom pojednávaní uviedol, že rodinu F. pozná od detstva, boli susedia. E. poskytoval určitú pomoc, starostlivosť. Spravidla sa však u nich doma nezdržiaval. Niekedy za túto pomoc dostal menší darček, nikdy však žiadne horibilné dary nedostal. Častejšie komunikoval s E. než poškodenou. Niekedy ho Peter požiadal kúpiť liter vína, že čaká na nejakú návštevu. Poškodená mala s E. veľmi dobrý vzťah, nikdy nepočul medzi nimi žiadne vulgárne slovo. Boli na seba naviazaní, to, čo E. povedal, bolo ako sväté, staral sa o ňu. Nikdy nebol svedkom situácie, že by E. na poškodenú vyvíjal nátlak, vždy len povedal, keď niečo bolo treba a ona s tým súhlasila. Počúvala ho, boli celé dni spolu sami dvaja. Poškodená mala rôzne obdobia, niekedy nechodila, inokedy chodila, mala rôzne fázy. Po poslednej porážke sa jej aj zle vyslovovalo, ale po týždni už normálne rozprávala. Keď ju dovezli po poslednej porážke, vedela o všetkom, mala skôr motorické problémy s nohami a ľavou rukou. Poškodená si aj po porážke všetko pamätala, čo rozprávala malo zmysel, javila sa úplne mentálne normálna. Nepamätá si, kedy sa dozvedel o prevode domu Fekiačovcou, ale E. mu raz povedal, že chcú dom predať. Vraj sa o dom nevládali starať. Dom bol aj inzerovaný na internete, ale neskôr inzerát stiahli. Dúfali, že dom raz predajú a budú z toho financovať DSS. Raz mu E. dom aj ponúkol darom, s poškodenou sa však o tomto nerozprával. Chceli mu dom darovať a ísť do DSS, ktorú im on mal platiť. Neskôr ku ním začal chodiť obžalovaný, o ktorom mu E. povedal, že je to jeho kamarát a že na obžalovaného dom prepísali, ale za akých podmienok, to nevie. Obžalovaného spoznal až pri prevode pozemku, evidoval ale jeho návštevy u Fekiačovcov. Nevie o tom, že by obžalovaný s poškodenou výraznejšie komunikoval. Nevie ani nič o tom, či im obžalovaný niekedy pomáhal alebo že sa s ním mali dohodnúť zabezpečení DSS výmenou za dar domu.

V lekárskeých správach je zadokumentovaný jej nepriaznivý zdravotný stav, pričom tieto správy boli podkladom pre vypracovanie vyššie uvedeného znaleckého posudku znalca MUDr. Jána Konôpku. Deficit kognitívnych schopností bol u poškodenej zaznamenaných už v lekárskej správe zo dňa 30.05.2016.

Zo Znaleckého posudku č. 115/2021 vypracovaného Ing. Mariánom Saksom, znalcom z odboru stavebníctvo, odvetvie pozemné stavby, stavebná fyzika, odhad hodnoty nehnuteľnosti, vyplýva, že všeobecná hodnota nehnuteľností zapísaných na liste vlastníctva č.

XXX, katastrálne územie E., obec Predajná, okres Brezno, je 87.500,- Eur po zaokrúhlení.

Z darovacej zmluvy a zmluvy o zriadení vecného bremena zo dňa 11.05.2017 vyplýva, že poškodená ako darca a výlučný vlastníč, darovala obžalovanému ako obdarovanému nehnuteľnosti vedené na liste vlastníctva č. XXX, katastrálne územie E., obec Predajná, okres Brezno. Súčasťou darovacej zmluvy bolo zriadenie vecného bremena, a to práva doživotného bývania a užívania v prospech poškodenej.

Zo zmluvy o zániku vecného bremena doživotného užívania zo dňa 21. 07. 2017, uzatvorenej medzi poškodenou ako oprávnenou z vecného bremena a obžalovaným ako povinným z vecného bremena, vyplýva, že na základe zmluvy došlo k zrušeniu vecného bremena v prospech poškodenej, nakoľko pominuli dôvody, pre ktoré bolo vecné bremeno zriadené.

Z nájomnej zmluvy zo dňa 01.12.2017, uzatvorenej medzi obžalovaným ako prenajímateľom a nájomcami (poškodenou, opatrovníkom a E.), vyplýva, že obsahom zmluvy je vznik nájomného právneho vzťahu medzi jej účastníkmi, predmetom sú už zmienené darované nehnuteľnosti, za nájomné vo výške 1,- Eur mesačne. Zmluva bola uzatvorená na dobu neurčitú, pričom ju bolo možné ukončiť o. i. výpoveďou v 3 mesačnej výpovednej lehote oboma zmluvnými stranami.

Z kúpnej zmluvy zo dňa 19.01.2018, uzatvorenej medzi obžalovaným ako predávajúcim a B. L. a H. L. ako kupujúcimi, vyplýva, že už zmienené darované nehnuteľnosti boli prevedené na kupujúcich za dohodnutú cenu

50 000,- Eur, ktorá mala byť prevedená na účet predávajúceho. Kupujúci prebrali právne povinnosti vyplývajúce im z nájomnej zmluvy zo dňa 01.12.2017.

Z výpisu z účtu obžalovaného vedeného v Q., a. s., IBAN R. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX vyplýva, že na účet obvineného bola dňa 22.01.2018 pripísaná suma 44.000,- Eur a dňa 23.02.2018 suma 1250,- Eur.

Z výpisu z listu vlastníctva č. XXX zo dňa 28.01.2019 vyplýva, že B. L. nadobudol už zmienené darované nehnuteľnosti na základe kúpnej zmluvy zo dňa 22. 01. 2018, povoľovacie konanie V-159/2018. Následne dňa 11. 06. 2018 Katastrálny odbor v Brezne poznačil do listu vlastníctva Návrh na určenie absolútnej neplatnosti právnych úkonov zo dňa 11.06.2018.

Splnomocnenkyňa poškodenej H. F. následne k obžalobe uviedla, že poškodená si uplatňuje proti obžalovanému nárok na náhradu škody, ktorá jej bola spôsobená skutkom uvedeným v obžalobe a zároveň navrhla, aby súd v prípade odsudzujúceho rozsudku uložil obžalovanému povinnosť nahradiť škodu vo výške stanovenej znalcom Ing. Mariánom Saksom, ktorá je uvedená v Znaleckom posudku č. 115/2021, a to vo výške 87,500 Eur.

Okresný súd Brezno rozsudkom zo dňa 28.09.2023 oslobodil obžalovaného spod obžaloby podľa § 285 písm. b) Tr. por. Na základe odvolanie prokurátora, odvolací súd uznesením 4To/127/2023 zo dňa 07.12.2023 zrušil rozhodnutie okresného súdu s tým, že mu uložil opakovane vyhodnotiť jednotlivé dôkazy nielen jednotlivo, ale opakovane vo vzájomnej súvislosti. Spolukonanie E. F. vo vzťahu k obžalovanému nie je podstatným faktorom vzhľadom k tomu, že zodpovednosť sa vyvodzuje len voči konaniu obžalovaného. Predmetné fakty je potrebné zoradiť do časovej súvislosti a zosúladiť s jednotlivými krokmi obžalovaného. Až na základe takto vyhodnotených dôkazov je možné rozhodnúť o vine obžalovaného. Zároveň je potrebné vyhodnotiť aj uzavretú nájomnú zmluvu vo vzťahu k zmluve o zániku vecného bremena.

Súd následne na hlavnom pojednávaní konanom dňa 08.02.2024 pri rozhodovaní o vine obžalovaného opätovne zhodnotil všetky dôkazy vykonané na hlavnom pojednávaní a dospel k záveru, aj vzhľadom na právny názor odvolacieho súdu, ktorým je súd viazaný, že obžalovaný svojim konaním naplnil skutkový podstatu trestného činu podvodu.

Súd v konaní považuje za preukázané, že obžalovaný bol pred darovaním, po dlhšiu dobu v úzkom kontakte s poškodenou a jej synom E.. Obžalovaný poznal poškodenú a E. niekoľko rokov a možno objektívne konštatovať, že v rozhodnom období bol priateľom E. F. Navštevoval poškodenú a hlavne E. ich v domácnosti a zabezpečoval hlavne pre E. aj určitú starostlivosť. S E. a poškodenou prestal obžalovaný po darovaní a následnom zrušení vecného bremena v prospech poškodenej udržiavať kontakt v takej miere, v akej ho s nimi dovtedy udržiaval a prestal im zabezpečovať starostlivosť, ktorú im dovtedy zabezpečoval. Obžalovaný sa nezúčastnil na pohrebe E. F., hoci o jeho smrti a následnom pohrebe mal vedomosť. Uvedené skutočnosti preukazujú výpovede obžalovaného, opatrovníka poškodenej, poškodenej, svedkyne N. a svedka C..

Súd sa v plnej miere stotožňuje so závermi znaleckého posudku znalca MUDr. Jána Konôpku. Poškodená už v rozhodnom období trpela vážnymi zdravotnými problémami, t. j. dementným syndrómom stredne ťažkého stupňa, so znížením kognitívnych poznávacích schopností a so striedaním lucidných a amentiformných fáz, a teda vo výsledku so striedavým zlepšením, resp. zhoršením schopnosti rozpoznávať skutočnosti v čase a priestore, bez náležitého zlepšenia kognitívnych poznávacích funkcií, teda schopnosti rozpoznávať niektoré skutočnosti do ich dôsledku a významu. Poškodená trpela takýmto duševným ochorením ešte v roku 2016, pričom zdravotný stav poškodenej sa mal s najväčšou pravdepodobnosťou postupom času zhoršovať, a to najmä v dôsledku prekonania niekoľkých mozgových príhod, počínajúc rokom 2013, a v dôsledku vyššieho veku poškodenej. Takéto zhoršenie duševného a somatického stavu poškodenej bolo možné u nej badať pri dlhodobejšom a častejšom kontakte aj laikom, pričom však v jednotlivých prípadoch, pri krátkodobom alebo jednorázovom kontakte, nemusela osoba pozorovať u nej prejavy duševnej choroby, ktorou poškodená trpela. Poškodená si nemusela byť plne vedomá významu a dôsledku právnych úkonov, ktoré spravila v svoj neprospech.

V zmysle tohto znaleckého posudku, laik, ktorý poškodenú poznal iba v konkrétnom momente (napríklad pri overení podpisu) alebo s ňou neudržiaval dlhodobý a častejší kontakt, mohol nadobudnúť pocit, že poškodená je zdravotne v poriadku, pretože bola orientovaná v čase a priestore a nemusel vedieť, že si nie je plne vedomá významu a dôsledku svojho konania. Táto skutočnosť vyplýva z výsluchov svedkýň O. a A., keď zhodne uviedli, že poškodená v čase overenia podpisu bola orientovaná v čase a priestore a pri overení podpisu vedela, čo podpisuje a uviedla, že sa na týchto úkonoch dohodli s E.. Aj Svedkovia B. N. a E. C. potvrdili, že poškodená bola mentálne v poriadku, po rozumovej stránke sa javila dobre a aj po poslednej porážke si všetko pamätala, čo rozprávala dávalo zmysel.

Tieto skutočnosti však nevyklučujú závery znaleckého posudku znalca z odvetvia psychiatrie, ktorý uviedol, že dementný syndróm u poškodenej H. F. sa nemusel prejavovať viditeľne, v čase podpisu zmluvy sa mohla nachádzať v tzv. lucidnej fáze, kedy je človek plne orientovaný a nie sú na ňom badať prejavujúce príznaky tejto duševnej poruchy. Striedanie uvedených fáz u poškodenej potvrdil aj svedok B. G., ktorý popísal mentálny stav poškodenej ako kolísavý, niekedy bola úplne normálna, inokedy nespoznávala človeka. Aj keď obžalovaný uviedol, že nevie akou diagnózou poškodená trpela, vzhľadom na dĺžku času, ako obžalovaný navštevoval E. F., a to v dome, kde bývala aj poškodená, musel obžalovaný mať vedomosť, akými vážnymi zdravotnými problémami trpela poškodená. Sám obžalovaný uviedol, že poškodenú navštevoval nielen doma, ale aj počas hospitalizácie. Rovnako mu muselo byť známe, akými zdravotnými problémami trpí aj E. F., keďže podľa vyjadrenia obžalovaného boli veľmi dobrými priateľmi niekoľko rokov, pričom vedel, že E. F. je onkologický pacient, aj keď nevedel uviesť presnú diagnózu E. F.. Súdu sa javí tvrdenie obžalovaného o tom, že nevedel podrobnosti o diagnóze tak E. F. ako aj poškodenej H. F. za účelové tvrdenie. Toto v podstate nekorešponduje s tvrdením obžalovaného, že boli niekoľko rokov s E. F. veľmi dobrí priatelia, až takí dobrí, že nakoniec mu H. F. darovala rodinný dom.

Tieto skutočnosti poukazujú na to, že obžalovaný využil zdravotný stav tak poškodenej H. F. ako aj jej syna E. F., keď predstieral záujem o nich, získal ich dôveru, čo mu uľahčilo ich zdravotný stav, vek a túto dôveru následne spolu s nepriaznivým duševným a somatickým stavom a vysokým vekom poškodenej využil na to, že poškodená mu darovala predmetné nehnuteľnosti a následne aj zrušila vecné bremeno, jej právo doživotného užívania. Napriek výhradám krajského súdu, súd nemôže opomenúť skutočnosť, že k tomu, že poškodená nakoniec uverila obžalovanému, musel prispieť aj syn E. F., ktorý taktiež plne dôveroval obžalovanému. Poškodená H. F. bola od svojho syna E. vyslovene závislá, plne všetko od neho akceptovala, čo popisovali aj svedkovia. Preto určite prvou podmienkou na to, aby mohol uviesť obžalovaný poškodenú do omylu, muselo byť presvedčenie syna E. o výhodách uzavretia predmetnej darovacej zmluvy ako aj o benefitoch, ktoré tak poškodenej ako aj E. F. z toho plynú. Súdu je názoru, že obžalovaný presvedčil tak poškodenú H. F. ako aj jej syna E., že napriek darovacej zmluve, budú môcť v dome zostať ďalej bývať, čo dokazuje aj zriadenie vecného bremena pri uzavretí predmetnej darovacej zmluvy zo dňa 11.05.2017.

Podvodné konanie obžalovaného dokazuje hlavne skutočnosť, že bezprostredne po zavkladovaní predmetnej darovacej zmluvy, obžalovaný s poškodenu podpísal ďalšiu zmluvu, a to zmluvu o zániku vecného bremena doživotného užívania predmetného rodinného domu zo dňa 21.07.2017. Touto

zmluvou bolo vecné bremeno zrušené, pričom právo užívať predmetnú nehnuteľnosť poškodenej nevyplývalo už zo žiadneho právneho dokumentu. To, že obžalovaný uviedol do omylu poškodenú a jej syna v tom, že môžu predmetné nehnuteľnosti naďalej užívať aj po darovaní predmetných nehnuteľností, dokazuje aj uzavretie nájomnej zmluvy zo dňa 01.12.2017, ktorá bola uzavretá medzi obžalovaným ako prenajímateľom a nájomcami – poškodenou, opatrovníkom I. F. a E. F.. Z tejto zmluvy vyplýva, že predmetom nájmu sú práve predmetné darované nehnuteľnosti, teda predmetný rodinný dom za nájomné vo výške 1,- Euro. Zmluva bola uzavretá na dobu neurčitú, pričom ju bolo možné ukončiť, a to vypovedať v trojmesačnej výpovednej lehote, a to bez uvedenia dôvodu. Uvedené skutočnosti korešponujú aj so závermi znaleckého dokazovania a nasvedčujú tomu, že poškodená plne nechápala význam právnych úkonov, ktoré uzavrela a plne si neuvedomila následky z nich vyplývajúce, keďže sa jednalo o právne úkony, ktoré boli uzavreté vyslovene v jej neprospech.

Z dokazovania vyplýva, že poškodená a jej syn chceli najprv nie darovať, ale prediť dom, aby získali finančné prostriedky za účelom zabezpečenia si domova sociálnych služieb. Potvrdila to pri výsluchu svedkyňa N. a svedok C., ktorému E. F. ponúkal dom s tým, že im bude spolu s matkou platiť domov sociálnych služieb. Tieto skutočnosti potvrdil aj obžalovaný, keď uviedol, že poškodená a E. F. potrebovali peniaze, pričom on im povedal, že z predaja budú peniaze, ale nie hneď. Obžalovaný taktiež potvrdil, že viackrát požičiaval finančné prostriedky synovi poškodenej E.. Z toho je zrejmé, že poškodená a jej syn boli v nepriaznivej finančnej situácii, preto je nepochopiteľné, že by sa zbavili majetku bez akéhokoľvek prospechu. Súd považuje za účelové tvrdenie obžalovaného, že dom chceli prediť preto, že brat I. sa o matku nestaral a mal dlžoby, exekúcie. Súd v tomto smere poukazuje na to, že vlastníčkou predmetných nehnuteľností bola H. F. a nie je I. F., pričom I. F. uviedol, že v čase darovania predmetných nehnuteľností mal exekúcie asi len do výšky 7 000,- Eur, čo je v nepomere k tomu, aká bola hodnota predmetných nehnuteľností. Rovnako súd ako účelové považuje tvrdenie obžalovaného, že H. F. mu darovala predmetnú nehnuteľnosť z dôvodu, že sa staral tak o poškodenú ako aj o syna E.. Z vykonaného dokazovania ale vyplýva, že viac starostlivosti a pozornosti ako obžalovaný, poskytovali poškodenej jej synovia E. a I. alebo susedia N. a C., ktorí sa o poškodenú starali takmer denne na rozdiel od obžalovaného, u ktorého sa jednalo iba o občasnú návštevu a drobné nákupy.

Ďalšie skutočnosti, ktoré preukazujú podvodné konanie obžalovaného sú okolnosti, za akých bola jednak uzavretá predmetná darovacia zmluva s právom vecného bremena na doživotné užívanie predmetného rodinného domu a následne, za akých okolností bola uzavretá zmluva o zrušení predmetného vecného bremena. Pri uzavretí darovacej zmluvy bola na overenie podpisu poškodenej prizvaná do domu poškodenej svedkyňa M. O., pracovníčka Obecného úradu v Predajnej, ktorá dobre poznala rodinu Fekiačovcov. Keďže mala v podstate pochybnosti o tom, že poškodená darovala dom inej osobe ako rodinnému

príslušníkovi, sa opätovne po podpise zmluvy pýtala E. F., či si to dobre rozmysleli, na čo jej E. F. odpovedal, že to je ich vec, že je to vybavené. Práve z dôvodu tohto záujmu svedkyne O., na overenie podpisu poškodenej pri uzavretí zmluvy o zániku vecného bremena obžalovaný prizval svedkyňu M. A., pracovníčku Notárskeho úradu v Banskej Bystrici, ktorá predtým poškodenú nepoznala, nemala vedomosti o predmetnej rodine, a ktorá aj k podpisu predmetnej zmluvy pristupovala vyslovene formálne. Obžalovaný mal preto väčšiu istotu v tom, že sa poškodená prípadne nedozvie o následkoch podpisu predmetnej zmluvy, teda že stratí právo v predmetnom dome bývať.

Skutočnosť, že obžalovaný uviedol poškodenú do omylu za účelom získania jej majetku, teda darovaných nehnuteľností, svedčia ďalej následné kroky obžalovaného. V prvom rade potom, ako bolo zrušené právo doživotného bývania poškodenej, sa obžalovaný prestal nielen o poškodenú, ale aj o syna E. zaujímať. Podľa jeho samotného vyjadrenia vôbec nevedel, že leží v kóme, dozvedel sa to až po dlhšom čase a napriek tomu, že sa o tom dozvedel, nikdy nebol syna E. v nemocnici pozrieť a dokonca sa nezúčastnil ani jeho pohrebu. Súd však musí hlavne poukázať na to, že obžalovaný ešte predtým, ako bola zavkladovaná zmluva o zániku vecného bremena dňa 27.07.2017, už dňa 08.07.2017 si telefonicky u znalkyne Ing. Jarmily Šimkovičovej objednal ocenenie predmetných nehnuteľností. Táto ohliadka sa uskutočnila dokonca dňa 15.07.2017 za účasti obžalovaného, čo vyslovene dokazuje úmysel obžalovaného predmetné nehnuteľnosti ďalej prediť. Následne obžalovaný začal rokovania so svedkom L. o tom, či by nechcel predmetné nehnuteľnosti kúpiť. V tomto smere treba poukázať na rozpor vo výpovedi svedka L., keď na hlavnom pojednávaní uviedol, že o kúpe predmetných nehnuteľností sa rozprával s obžalovaným krátky čas, možno jeden až dva mesiace pred uzavretím kúpnej zmluvy, ale

vo svojej výpovedi v prípravnom konaní uviedol, že sa o tom bavili už asi pol roka pred uzavretím kúpnej zmluvy, čo skôr korešponduje s konaním obžalovaného, keď si objednal ohodnotenie predmetných nehnuteľností už začiatkom júla 2017. Vyslovene ako účelové vyznieva tvrdenie obžalovaného, že predmetný znalecký posudok dal vypracovať na žiadosť E. F., keď súdu absolútne nie je zrejмый záujem E. F. na ohodnotení predmetného domu, keď k predmetnej nehnuteľnosti už nemal žiadne vecné práva. Účelom ohodnotenia predmetných nehnuteľností, bol záujem obžalovaného predmetné nehnuteľnosti ďalej predať, a to svedkovi L., čo sa nakoniec aj stalo na základe kúpnej zmluvy zo dňa 19.01.2018. To, že obžalovaný realizoval predaj za účelom rýchleho získania finančných prostriedkov dokazuje aj kúpna cena, keď predmetné nehnuteľnosti nadobudol svedok L. za sumu 50 000,- Eur, pričom cena predmetných nehnuteľností bola vyššia. Zo znaleckého posudku znalkyne Ing. Šimkovičovej vyplýva, že cena predmetného rodinného domu spolu s príslušenstvom bola vo výške 99 000,- Eur. Svedok L. však kúpil predmetnú nehnuteľnosť za sumu 50 000,- Eur a následne ešte doplatil obžalovanému sumu 17 000,- Eur za príslušené pozemky k danej nehnuteľnosti. To, že medzi obžalovaným a svedkom Čechalom existoval nejaký obchodno-právny vzťah svedčí nielen výška kúpnej ceny, ale aj skutočnosť, ako svedok L. zaplatil obžalovanému predmetnú kúpnu cenu vo výške 67 000,- Eur. Najprv mu na účet zaslal sumu 44 000,- Eur, následne sumu 1 250,- Eur a ostatek predmetnej kúpnej zmluvy zaplatil obžalovanému v hotovosti, čo skutočne

vzbudzuje u súdu pochybnosti o pravdivosti výpovede svedka L. o tom, aké skutočné obchodné vzťahy mal s obžalovaným.

Súd ďalej musí poukázať aj na výpoveď poškodenej v prípravnom konaní, keď napriek zdravotnému stavu pri svojom výsluchu opakovane uviedla, že obžalovaný k nim chodil preto, lebo ich dom chcel kúpiť s tým, že oni v ňom budú môcť zostať bývať.

Pri úvahách o vine obžalovaného zobrať súd na zreteľ, že nepriame dôkazy sú spôsobilé na preukázanie viny obžalovaného, len ak to tvoria s inými priamymi a nepriamymi dôkazmi logickú a ničím nerušenú sústavu vzájomne sa dopĺňujúcich a podmieňujúcich dôkazov, ktoré vo svojom celku spoľahlivo preukazujú všetky okolnosti žalovaného skutku a presvedčivo svedčia o vine obžalovaného a zároveň vylučujú možnosť úvahy o inom závere. Súhrn dôkazov musí podávať ucelený obraz o trestnom konaní obžalovaného tak, aby žiadny z jednotlivých dôkazov nepripúšťal ani pravdepodobne iný výklad, ktorý by odporoval alebo narušoval verziu obžalovaného. Súd je názoru, že takéto dôkazy, ktoré boli vykonané na hlavnom pojednávaní, vo vzájomnej súvislosti a pri chronologickom vyhodnotení odôvodňujú vinu obžalovaného. Obžalovaný využil vysoký vek a duševnú chorobu poškodenej, jej ľahkú manipulovateľnosť ako aj chorobu a prípadnú závislosť E. F. na alkoholických nápojoch, za účelom vybudovania si dôvery k jeho osobe. Obžalovaný, vzhľadom na jeho ďalšie kroky, ktoré nasledovali po darovaní predmetnej nehnuteľnosti a zrušení vecného bremena poškodenej, len predstieral skutočný záujem o poškodenú a jej syna E. F. ako aj skutočnosť, že napriek predmetným uzavretým zmluvám budú môcť tak poškodená ako aj jej synovia v predmetnom dome naďalej bývať. Naopak, kroky obžalovaného, ktoré sú vyššie popísal, vyslovene preukazujú úmysel obžalovaného získať majetok poškodenej, za účelom získania finančnej hotovosti, keď tento majetok chcel obžalovaný predať, teda nemal skutočný záujem nechať poškodenú a jej synov v predmetnom dome bývať. Svedčí o tom jednak zmluva o zrušení vecného bremena, ktorá bola krátko uzavretá po predmetnej darovacej zmluve a následne aj ďalšie kroky obžalovaného. Čo sa týka nájomnej zmluvy, tá v žiadnom prípade nezaručovala poškodenej ani jej synom právo v predmetnom dome bývať, keď predmetnú nájomnú zmluvu bolo možné vypovedať v trojmesačnej výpovednej lehote bez uvedenia dôvodu. Súd je názoru, aj podľa vyjadrení nebohého E. F. pred jednotlivými svedkami, E. F. a jeho matka chceli dôstojne dožiť, či už v predmetnej nehnuteľnosti, alebo potom v domove sociálnych služieb. Súdu je zo všeobecnej praxe známe, že kvalitný pobyt v domove sociálnych služieb je podmienený aj vlastníctvom majetku žiadateľa, keď často na pobyt v domove sociálnych služieb nepostačuje len výška dôchodkov jednotlivých osôb a práve podmienkou na prijatie do domova sociálnych služieb je aj ďalší majetok takýchto osôb. Preto je absolútne nevierohodné, že sa poškodená chcela zbaviť svojho majetku bez toho, aby mala nejaké garancie aspoň práva doživotného bývania v predmetnom dome, keď aj zrušenie takéhoto práva je odplatné.

Súd preto uznal obžalovaného vinným zo zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a), d) Tr. zák., keď obžalovaný sa na škodu cudzieho majetku obohatil tým, že využil omyl poškodenej H. F., a taký čin spáchal na chránenej osobe, na osobe vyššieho

veku a chorej osobe a týmto svojim činom spôsobil aj značnú škodu, škodu vo výške 87 500,- Eur, čo je cena predmetnej nehnuteľnosti v zmysle odborného ohodnotenia.

Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery, prihliadol súd najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie a pohnútku obžalovaného, priťažujúce a poľahčujúce okolnosti prípadu, ako aj na osobu páchatel'a a jeho pomery a možnosť nápravy.

Obžalovaný doteraz nebol súdne trestný a priestupkovo bol naposledy riešený len v roku 2022, a to na úseku dopravy. Súd ďalej pri ukladaní trestu zvažoval u obžalovaného pomer priťažujúcich a poľahčujúcich okolností, keď u obžalovaného zistil prevažne poľahčujúcich okolností, keď obžalovaný pred spáchaním predmetného skutku viedol riadny život. Súd potom ukladal obžalovaného trest odňatia slobody podľa § 221 ods. 3 (sadzba 3 – 10) rokov a § 38 ods. 2, 3 Tr. zák., keď pri prevahe poľahčujúcich okolností znižoval hornú hranicu tejto trestnej sadzby o 1/3 a nakoniec uložil obžalovanému trest odňatia slobody na dolnej hranici trestnej sadzby vo výmere 3 rokov. Súd obžalovanému výkon tohto trestu podmiennečne odložil na skúšobnú dobu v trvaní 3 rokov s dohľadom probačného a mediačného úradníka nad jeho správaním, keď zároveň uložil obžalovanému, aby v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia uhradil poškodenej spôsobenú škodu vo výške 87 500,- Eur, čo je cena predmetných nehnuteľností v zmysle odborného vyjadrenia. Súd je názoru, že tento trest je potrebný ale aj dostatočný pre nápravu obžalovaného, a to vzhľadom na predchádzajúci život obžalovaného ako aj na uloženú povinnosť obžalovaného uhradiť poškodenej spôsobenú škodu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho vyhlásenia prostredníctvom Okresného súdu Banská Bystrica, pracovisko Brezno, Kuzmányho 4, na Krajský súd v Banskej Bystrici.